

HIRDET MÉNY

A „Tápanyagterhelés csökkentése” című, GEF # TF 051289 jelű program keretében a Fekete-tenger tápanyagterhelésének csökkentése érdekében a Duna-Dráva Nemzeti Park Gemenc és Béda-Karapanca Tájegységeiben végzendő beavatkozások engedélyezési és kiviteli tervezési munkáinak, a közmeghallgatás tárgyának rövid összefoglalója

A Világban támogatásával valósul meg Magyarországon az a Duna – és végső soron a Fekete-tenger – tápanyagsökkentését szolgáló program, melynek keretében Budapest városának a Dunába való nitrogén- és foszforkibocsátása csökkentése mellett a Gemencben és Béda-Karapancsán zajlanak majd a hullámterek tápanyagmegkötő-képességét javító élőhely-rekonstrukciós beavatkozások. A program célja továbbá, hogy modellként szolgáljon a hasonló tápanyag-csökkentési kezdeményezésekhez Magyarországon és a Duna-medence többi országában egyaránt.

A programnak a Duna-Dráva Nemzeti Park (DDNP) Duna-menti területein tervezett komponense nagyrészt a Magyar Állam tulajdonában, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi kezelésében, valamint a Gemenc Zrt. vagyionkezelésében lévő, országos jelentőségű védett természeti területen valósul meg. A területen három Környezetvédelmi, Vízügyi és Természetvédelmi Felügyelőség illetékes.

A DDNP Duna-menti területei a Duna mellett, mindkét parton, az 1497 fkm-től az 1433 fkm-ig helyezkednek el, a Sió-csatornától a szerb és horvát országhatárig, 64 km hosszúságban. A terület két fő részre – tájegységre – bontható: az északabbra fekvő a Gemenc (a Siótól Bátáig), a déli a Béda-Karapanca (Bátától az országhatárig). A terület nagysága 27.800 ha, ebből mintegy 8.300 ha az árvízvédelmi töltéseken kívül, a mentett oldalon helyezkedik el.

A program-komponens keretében tervezett beavatkozások célja a tervezési terület Dunából történő vízellátásának megjavítása, hogy a víz a tervezési területre a beavatkozások előtti állapothoz képest nagyobb gyakorisággal jusson ki, és ott hosszabb ideig tartózkodjon.

A programkomponens három fő feladatkört tartalmaz, melyek:

- Monitoring rendszer tervezése, kivitelezése, fenntartása és működtetése; a működés és hatékonyság vizsgálati, értékelési módszertanának kidolgozása; a művek üzemeltetési szabályzatának elkészítése és a védett területek meglévő kezelési tervének kiegészítése.
- Vízügyi engedélyeztetésre és kivitelezésre is alkalmas tendertervek és az azokat megalapozó kiegészítő mérési munkák (geodézia, talajmechanika, talajtani vizsgálatok stb.).
- Alapállapot-felmérés és környezeti hatásvizsgálat, engedélyeztetéssel (egységes környezethasználati engedélyeztetésre alkalmas kidolgozottsággal).

A projektkomponens keretében a három fő feladatkör elvégzésére három tervezői-vállalkozói konzorcium kapott megbízást. Munkájukat vízgazdálkodási, erdészeti-vadgazdálkodási, tápanyag-forgalmi, ökológiai és természetvédelmi szakértőkből álló független szakértői panel

Záradék:
Kifüggesztve: .....év.....hó.....nap
Levétel ideje: .....év.....hó.....nap
ph ..... jegyző aláírása

felügyeli, és a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium megbízásából a Dél-Dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság (DDKÖVIZIG, Pécs) irányítja.

A beavatkozások a DDNP Duna-menti területeinek mintegy 70%-át érintik, és a tápanyagterhelés csökkentése mellett egyéb (természetvédelmi, erdőgazdálkodási) szempontok szerint is várhatóan kedvezően fognak hatni.

A tervezés és a beavatkozások ütemezése szempontjából a beavatkozásokkal érintett terület kisebb vízrendszerekre bontható. Az érintett vízrendszerek: Sió-mente, Gemenc (Nagy Forgótó), Fekete-erdő (Grébec), Buvat, Veránka (Rezét), Kerülő-Duna (Cserta), Báli-tó, Móric-Duna, Batai-Holt-Duna, Béda-Karapanca. A tervezett beavatkozások között mederkotrások elvégzése, valamint fenékküszöbök, átereszek, kövezett úttájarók és zsilipek építése szerepel, ezeket vízrendszerenként tárgyalják a tervek és szakvélemények.

A tervezés során figyelembe vett fő szempontok az alábbiak voltak:

- A lehető legnagyobb hatékonysággal valósuljon meg a kivezetett vízben lévő növényi tápanyagok mennyiségének csökkentése a hullámtér természetes tápanyag-megkötő képességének jobb kihasználása által, káros környezeti hatások nélkül.
- A hullámtéri vízforgalom javítása szolgálja a természeti értékek megőrzését és a vizes élőhelyek fenntarthatóságát.
- A tervezés során figyelembe kell venni a vízpótlás környezetre, különösen a növény- és állatvilágra gyakorolt hatását; az esetleges kedvezőtlen hatásokat részletesen fel kell tárnai és a fölmerülő problémákat kezelni kell. Kiemelten szükséges foglalkozni a vízpótlás erdőterületekre gyakorolt hatásaival.
- Egyszerű és költséghatékony beavatkozásokat kell tervezni, kis fenntartási igényű, egyszerűen kezelhető művekkel.
- Olyan beavatkozásokat kell tervezni, amelyek kivitelezése során a terület háborítása minimalizálható.

A szeptember 3-i közmeghallgatás tárgyát képezik:

- az engedélyeztetési és kiviteli tervek (műszaki tervek), valamint háttéranyagaik, melyeket a DDKÖVIZIG megbízásából a „GEMENC” Konzorcium: a szolnoki KEVITERV-AKVA Mérnöki Vállalkozási Kft. és a bajai Eötvös József Főiskola készített el, valamint
- a monitoring rendszer tervezése, kivitelezése, fenntartása és működtetése, amelyet a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem – BIOAQUAPRO Kft. által alkotott konzorcium készített.

A közmeghallgatás tervezett programja:

14:30 – 15:00 Regisztráció (előzetes bejelentkezés nem szükséges)

15:00 – 15:30 A projekt és annak keretében Gemencen és Béda-Karapancsán tervezett beavatkozások, valamint az előkészítő munkálatok részletes bemutatása (előadás)

15:30 – 16:00 A tervezett monitoring-rendszer és a védett területek meglévő kezelési terve kiegészítésének részletes bemutatása (előadás)

15:45 – 17:00 A tervezők válaszolnak a közmeghallgatás résztvevőinek kérdéseire

A helyszínen a teljes tervdokumentáció megtekinthető lesz.

További információ a

e-mail címen kérhető.

Az érdeklődők megjelenésére föltétlen számítanak a tervezők!